

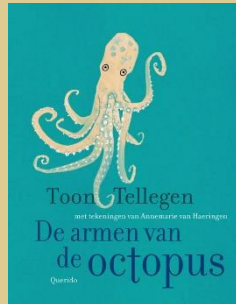
Inspiratie- fiches

Inspiratiefiche

door Karen Simaey

De armen van de octopus

Auteur: Toon Tellegen

Illustrator: Annemarie van Haeringen

Uitgever: Querido

Over de makers

Toon Tellegen heet eigenlijk Antonius Otto Hermannus Tellegen. Hij is een Nederlandse schrijver, dichter en arts die vooral bekend is geworden met zijn kinderboeken. Hiervoor schreef hij vooral gedichten voor volwassenen. Veel van zijn werken zijn dierenverhalen. Veel volwassenen houden ook van de kinderboeken omdat er grappige, vreemde dingen in gebeuren en omdat ze soms wat filosofisch zijn. Tellegen won verschillende prijzen zoals: de Zilveren en Gouden Griffel, de Woutertje Pieterse Prijs en de Gouden Uil.

Annemarie Van Haeringen is een Nederlandse illustratrice en prentenboekenmaakster. Ze studeerde ook voor leerkracht (tekenen en handvaardigheid). Ze maakte ooit een serie filmpjes voor de televisie. Deze waren gebaseerd op verhalen van Toon Tellegen. Ze won verschillende prijzen zoals de Zilveren en Gouden Penseel, de Woutertje Pieterse Prijs en de Max Velthuis-prijs.

Bronnen: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Toon_Tellegen_\(schrijver\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Toon_Tellegen_(schrijver)) /
https://nl.wikipedia.org/wiki/Annemarie_van_Haeringen

Meer weten: www.annemarievanhaeringen.nl

Korte inhoud

De octopus heeft acht armen. Zeven ervan hebben een specifiek nut, de achtste hangt er zomaar wat bij. De octopus ziet die als een reservearm tot de potvis op bezoek komt. De potvis krijgt een arm cadeau en op zijn beurt geeft de potvis een vin cadeau aan de octopus.

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Laptop of tablet

Toon de kaft van het boek:

- Welk dier zie je op de kaft? (een octopus – Als er iemand ‘inktvis’ zou zeggen kan je vermelden dat een octopus een soort van inktvis is. Een inktvis is een soortnaam, er bestaan verschillende soorten inktvissen. De octopus is dus een soort inktvis.)
- Weet je waar de naam ‘octopus’ vandaan komt? (Deze wetenschappelijke Latijnse term is afgeleid van het Oudgriekse octo-acht en pous-voet). In het Nederlands zeggen we dat een octopus ‘armen’ heeft, geen voeten of benen.)
- Is er iemand van de juryleden die Spaans of Italiaans spreekt? Hoe zeg je ‘acht’ in het Spaans? (ocho). En in het Italiaans (otto). Spreek samen met de juryleden deze woorden eens na elkaar uit: octo – ocho – otto. Vind je dat die op elkaar lijken?

Leuk om te weten: de octopus is de enige inktvis met acht ‘poten’, de andere soorten hebben er tien.

- Lijkt het jou handig of net onhandig om acht armen te hebben? Wanneer lijkt je dit handig, wanneer onhandig?
- Stel dat jij acht armen had, wat zou jij met je acht armen doen? (Laat de juryleden nadenken: met arm 1 zou ik ..., met arm 2 zou ik ..., ...)
- Wat zou een octopus doen met acht armen? (Alle antwoorden zijn goed.)

Je kan vertellen dat iemand een film maakte over een octopus. Je kan indien gewenst de trailer laten zien: www.youtube.com/watch?v=3s0LTDhqe5A

- Wat is de titel van het boek? (De armen van de octopus)
- Waarover zou het boek gaan volgens jou? (over de armen van de octopus)
- We hebben net al nagedacht over of het handig of net onhandig is om acht armen te hebben en wat je ermee zou doen. Zullen we eens kijken wat dit boek ons vertelt over de armen van de octopus?
- Wie schreef dit boek? (Toon Tellegen)
- Wie zorgde voor de illustraties? (Annemarie van Haeringen)

2

TIJDENS HET LEZEN

Lees rustig voor. Als er weinig tekst op een blad staat, laat de kinderen dan wat extra tijd om naar de illustratie te kijken.

Indien gewenst kan je tijdens het voorlezen wat dieper ingaan op de tekst of bijvragen stellen.

- Bij de tweede (rode) dubbele pagina: bij een octopus spreken we niet over poten maar over armen.
- Bij de achtste (appelblauwzeegroene) dubbele pagina:
 - Wat bedoelt de auteur met ‘Honger raakt nooit in de war?’ (het hongergevoel heeft niets met de armen te maken, voor een lege maag maakt het niet uit welke arm hem eten geeft.)
- Bij de tiende (rode) dubbele pagina: stop na de zin “Eén arm die nergens toe diende.”

→ Waarvoor zou hij die arm kunnen gebruiken? (alle antwoorden zijn goed, je kan hier ook verwijzen naar de ideeën die de juryleden voor het lezen voorstelden)

Lees nu de rest van de pagina.

— Bij de dertiende (paarse) dubbele pagina:

→ Waarom noemt de octopus de potvis, nu pootvis? (omdat hij die arm nu toch als een poot benoemt en aan de potvis gegeven heeft)

→ Waarom noemt de potvis de octopus nu septipus? (octo betekent 8 in het Latijn, 7 in het Latijn is septem)

3

NA HET LEZEN

MATERIAAL

- Woordkaarten (zie bijlage 1)
- Tellen in het Latijn (zie bijlage 2)
- Papier / dikker tekenpapier
- Potloden / stiften / waterverf
- Schrijfgerief / penselen
- Koekjes, fruit of iets naar keuze om te eten
- Zout
- Laptop of tablet (om eventueel filmpjes te tonen)

Terugblik

→ Voor het lezen hebben we samen bedacht waarover het boek zou gaan. Klopte onze voorspelling?

→ De octopus gebruikt in het begin één arm per actie (vb. eentje om te eten, eentje om te schrijven enz.), wat later in het verhaal gebruikt hij ze ook voor andere dingen (vb. handen wrijven of met zijn schrijfarm eten). Wat vind je de beste keuze? Hoe zou jij dit aanpakken? (alle antwoorden zijn goed)

→ Zou jij ook meer armen willen? Zo ja, hoeveel en waarvoor zou je ze gebruiken? (koppel terug naar het gesprek vooraf - alle antwoorden zijn goed)

→ De octopus geeft aan geen benen te hebben. Wat vind je van deze uitspraak? (de octopus heeft geen benen nodig om te wandelen zoals wij, hij gebruikt zijn armen o.a. om te zwemmen ...)

→ Eén van de armen is gulzig. Wanneer ben jij wel eens gulzig? Waar durven jullie wel eens te veel van eten (alle antwoorden zijn goed, maar waarschijnlijk zullen er antwoorden komen als: snoepjes, frietjes, pannenkoeken, ...) Vind je dit een mooie eigenschap? (vb. nee, dat betekent dat je alles wil hebben. Het zou mooier zijn als je ook iets voor de anderen zou overlaten)

→ Eén arm is om te schrijven. Snap je dat de octopus het niet erg vindt dat niemand zijn brieven leest en hij nooit antwoord krijgt? Zou jij dat ook niet erg vinden?

→ Eén van de armen dient om te slaan. Goed nieuws: de octopus vertelt dat er nog nooit een reden is geweest om iemand een draai om zijn oren te geven. Wat zou de octopus wel als

- reden kunnen zien? (alle antwoorden zijn goed, maar koppel zeker de volgende vraag terug)
- Slaan is... sowieso geen goed idee. Wat kan de octopus beter doen dan iemand een draai rond zijn oren geven? (praten, uitleg geven, boos kijken)
 - Eén arm wordt als hoofdkussen gebruikt. Denk je dat de octopus graag slaapt? Aan welk zinnetje kan je dat merken? (Ja, hij slaapt graag. De arm is zijn beste vriend)
 - De arm om iets aan te wijzen of ergens iets uit te peuteren vindt de octopus wel de bijzonderste. Waarom zou dat zijn? (vb. omdat hij al iets aanwees voordat de octopus het gezien had) Vind jij dit ook de bijzonderste arm? Of toch een andere?
 - De octopus troost zichzelf door zichzelf een schouderklopje te geven. Kan jij jezelf troosten? Zo ja, hoe deed je dat al? (alle antwoorden zijn goed). Wie kan jou het best troosten (alle antwoorden zijn goed) Heb je al eens iemand anders getroost? Hoe deed je dat? (alle antwoorden zijn goed)
 - De potvis krijgt de achtste octopusarm cadeau. Wat is het mooiste / origineelste cadeau dat jij ooit kreeg? (alle antwoorden zijn goed)
 - Wat gaat de potvis met de octopusarm doen? (alle dingen die de octopus opgesomd heeft. Laat de kinderen tot de conclusie komen dat de potvis 1 arm voor verschillende dingen gaan gebruiken)
 - Wat vind je van het resultaat na het uitwisselen van de poot en de vin? (grappig, onnodig, slim, ... Alle antwoorden zijn goed)
 - De octopus zegt dat hij één arm als reserve ziet. Hij geeft hem zelfs weg aan de potvis. Welk lichaamsdeel zou jij kunnen missen denk je? (een vinger, een tand,alle antwoorden zijn goed, maar laat de keuze uitleggen) Welk lichaamsdeel kan je absoluut niet missen? (je hart, je hersenen, ...alle antwoorden zijn goed, maar laat de keuze uitleggen)
 - We bespraken de armen van de octopus, maar waarvoor gebruik jij je armen zoal? (Laat opsommen, alle antwoorden zijn goed, maar benoem dat handen/vingers geen armen zijn. Kom tot de conclusie dat de handen/vingers aan onze armen best wel een meerwaarde zijn)
 - Welke woordkaarten (zie bijlage) vind je dat bij het boek passen en waarom? (alle antwoorden zijn bespreekbaar, houd rekening met verschillende meningen)
 - Annemarie van Haeringen won al verschillende prijzen. Vind je dat ze voor de illustraties van dit boek ook een prijs verdient? Waarom wel/niet? (alle antwoorden zijn goed)

Creatieve verwerking

Spelen met taal

Octo verwijst naar het Latijnse 8. Leer tot 10 tellen in het Latijn (zie bijlage 2).

Spreeken

De octopus gebruikt voor elke activiteit een andere arm.

- Waarvoor gebruiken wij onze armen? Voor welke activiteiten heb je maar één arm nodig? Wat als je maar één arm of zelfs geen armen hebt? Hoe kunnen mensen die een (deel van een) arm missen zich behelpen? (eventueel kan je volgend filmpje (deels) laten zien: www.hulpmiddelenwijzer.nl/situatie/eenhandig)

Beeld

- Wij zijn gewoon om met onze armen/handen te tekenen. Wat als we dat nu eens met onze mond zouden doen, of met onze voeten? Probeer het uit.
- De brieven liepen uit door het water. Maak waterverfschilderijtjes met zout:
www.youtube.com/watch?v=gfWJBtWvfl4

Bewegen

Maak een dansles met enkel armen en handen. Gebruik volgend filmpje of verzin zelf een dansbeweging: www.youtube.com/watch?v=OtVfV8PDYzA

Schrijven

Ocharme, de octopus kreeg nooit antwoord. Schrijf hem een brief met de juryleden.

Ritme

De octopus gebruikt één arm om te slaan. Slaan gaan we niet doen, maar ritmes klappen is wel leuk. Gebruik onderstaande filmpjes of verzin zelf dergelijke opdracht.

- www.youtube.com/watch?v=aKSs-WHSPsI&list=PL2eKeOIFKgu2_Cr1V3jSJIW5xv8lh9He4&index=5
- www.youtube.com/watch?v=qIyUAeQUINc&list=PL2eKeOIFKgu2_Cr1V3jSJIW5xv8lh9He4&index=6
- www.youtube.com/watch?v=Lx3pKXph6bM&list=PL2eKeOIFKgu2_Cr1V3jSJIW5xv8lh9He4&index=7
- www.youtube.com/watch?v=ceZLgeNsFK8&list=PL2eKeOIFKgu2_Cr1V3jSJIW5xv8lh9He4&index=8

Varia

Laat de juryleden iets eten (een koekje, stukjes fruit) zonder hun handen te gebruiken (kinderen die in de scouts zitten, kennen ongetwijfeld “de spaghetti zonder bestekdag”).

4 VERDER LEZEN

- Hoge beren vangen veel wind / Korneel De Rynck en Naomi Christiaens (ill.) (Pelckmans, 2021)
www.boekenzoeker.be/hoge-beren-vangen-veel-wind

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op ‘Lezen’ en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Karen Simaëys, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

vrolijk	grappig	flauw
spannend	kleurrijk	donker
saai	verrassend	echt gebeurd
niet echt gebeurd	gevaarlijk	mooie kleuren
droevig	vrienden	lelijke kleuren
lief	eng	leuk
stoer	makkelijk	moeilijk
origineel	fantasie	avontuur

BIJLAGE 2

unus	1
duo	2
tres	3
quattuor	4
quinque	5
seks	6
septem	7
octo	8
nono	9
decem	10

Bron: www.nl.wikipedia.org/wiki/Tabel_met_numeralia_in_het_Latijn

Inspiratiefiche

door Geertje Bluekens

De kattenwandeling

Auteur: Sara Lundberg

Vertaler: Edward Van de Vendel

Uitgever: TipToe Print

Over de maker

Sara Lundberg (1974) is een Zweedse kunstenaar en kinderboekenmaker. Ze studeerde in de Verenigde Staten en in Stockholm. Ze won al heel wat verschillende prijzen. "De kattenwandeling" is haar eerste boek dat in het Nederlands is vertaald.

Bron: www.saralundbergart.se/about-me

Korte inhoud

Elke dag gaan een kat en haar baasje samen wandelen. Ze lopen altijd hetzelfde rondje en spelen samen verstoppertje. Maar op een dag is de kat het beu. Ze wil ergens anders naartoe, weg van haar baasje en weg van de vaste route.

1

VOOR HET LEZEN

Ervaringen met wandelen:

- Wie gaat er wel eens wandelen? Waar ga je wandelen? Wie gaat er mee? Nemen jullie vaak vaste routes of variëren jullie veel? Waar zou je wel eens willen wandelen?

Toon de juryleden de cover van het boek.

- Wie heeft het boek geschreven en getekend? (Sara Lundberg)
- Wat zie je op de voorkant? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Waar wordt jouw aandacht naartoe gezogen als je naar de cover kijkt?
- Wijs de juryleden erop dat de kleur rood steeds terugkomt in de illustraties. Waar zie je rood op deze cover? Trekt het rood op deze cover jouw aandacht of net niet? Waarom zou de auteur de aandacht op het baasje en haar kat willen vestigen? (alle antwoorden zijn goed, later kom je hier nog op terug)
- Waarover zou het boek gaan? (alle antwoorden zijn goed)

Hieronder vind je mogelijke vragen die je kan stellen tijdens het lezen. Geef de juryleden rustig de tijd om ook elke keer naar de illustraties te kijken.

Bekijk het schutblad.

- Wie zie je? (laat de juryleden vrij vertellen, voorspellen, interpreteren...)

Bekijk het blad “Eerste deel”.

- Wat zie je hier? Van wie zouden de afdrukken kunnen zijn? Hoeveel verschillende mensen of dieren liepen hier? Volgden ze dezelfde weg? Op welke ondergrond is er gelopen? Waarom denk je dat? (afdrukken in de sneeuw)
- Lees samen de woorden “eerste deel”. Wat zou dat willen zeggen? (er komen nog delen, het verhaal is verdeeld in verschillende delen)

Lees tot en met “Het ziet er leuk uit.”

- Vindt het baasje het leuk dat haar kat met een andere kat speelt? Waarom denk je dat?
- Wat denk je dat er gaat gebeuren?

Lees tot en met “Waarom moet jij altijd beslissen?”

- Klopt de voorspelling die we hadden bedacht?
- Hoe denk je dat de kat zich voelt? Wat zou de kat aan het denken zijn?
- Waar heb je deze tekening nog gezien? (op het schutblad)

Lees tot en met “Hoe kan onze wandeling zo fout zijn gegaan?”

- Wat denk je dat er gaat gebeuren?
- Wat bedoelt het baasje met “Hoe kan onze wandeling zo fout zijn gegaan?”
- Hoe lang denk je dat het baasje op haar kat heeft gewacht? Waaruit kan je dat afleiden? (De illustraties geven eerst herfst weer en vervolgens winterweer. In de tekst wordt hier niets over gezegd. Laat de juryleden hierover nadenken – alle antwoorden zijn goed.)

Lees tot en met “Morgen mag jij beslissen waar we naartoe wandelen.”

- Klopt de voorspelling die we hadden bedacht?
- Zou het verhaal hier kunnen stoppen of gaat het nog verder? Wat zou er dan gebeuren?
- Wat heeft het baasje met de jas gedaan? Waar wordt je aandacht in deze prent naartoe getrokken? (alle antwoorden zijn goed)
- Wat zouden ze doen en waar zouden ze naartoe gaan als de kat mag beslissen, wat denk je? (alle antwoorden zijn goed)

Bekijk het blad “Tweede deel”.

- Wat zie je? Van wie zouden de afdrukken kunnen zijn? Hoeveel mensen of dieren liepen hier? Welke verschillen zie je met de sporen bij “Eerste deel”?
- Waarom zou de auteur voor een tweede deel hebben gekozen?

Lees tot en met p.58.

- Klopten de voorspellingen die we maakten? Is de kat met het baasje de weg opgegaan die wij hadden voorspeld?
- Zou jij zelf eens achter een kat aan willen gaan?

Verhaal

Inhoud

- Zou jij zelf eens achter een kat aan willen gaan? Achter welk dier zou jij wel eens aan willen gaan? Waarom kies je voor dat dier?
- Denk je dat het baasje het fijn vond om de kat te volgen? Wat heeft ze ontdekt bij het volgen van de kat? (door nieuwe wegen te bewandelen en af te wijken van de gebaande paden, ontdek je iets nieuws)
- Heb je het zelf al eens meegemaakt dat je iets anders deed dan je gewoon bent en dat je dan iets nieuws ontdekte? Vertel eens ...
- Volg jij graag je eigen weg of laat jij je ook wel eens graag leiden door bijvoorbeeld een vriend of vriendin? Speel jij graag je eigen spelletjes of voer je graag je eigen ideeën uit of volg je soms ook graag anderen? Welk gevoel krijg je dan? Heb je zo al nieuwe dingen ontdekt? (eventueel geef je eerst zelf een voorbeeld uit je eigen leven)
- Wat vind je van de keuze van de auteur om het boek in twee delen te splitsen? Waarom zou ze dat hebben gedaan?

Titel

- Wat vind je van de titel van het boek? Past de titel "De kattenwandeling" bij dit boek? Waarom wel? Waarom niet?
- Welke titel zou jij aan dit boek geven?

Illustraties

Weet je nog dat we vertelden dat de kleur rood voor Sara Lundberg een terugkerende kleur is en dat we hebben gekeken waar onze aandacht op een illustratie naartoe werd gezogen? Zullen we nu eens enkele illustraties van dichtbij bekijken? Laat de juryleden door het boek bladeren, kijken en bespreken. Neem er zeker ook de illustratie bij die je kan openklappen op het einde van het boek.

- Wat zie je? Waar wordt je aandacht naartoe gezogen? Hoe komt dat, denk je? (Dit kan op elke pagina en voor elke lezer anders zijn)
- Als je kijkt naar de pagina die je kan openklappen, waar valt je dan op? Waar kijkt het baasje naar? (Het baasje kijkt naar de maan en de sterren. Toon de juryleden de denkbeeldige lijn van de ogen van het baasje naar de maan. Door deze kijklijn zorgt de auteur ervoor dat wij bij het bekijken van de tekeningen die dingen zien waarvan zij wil dat wij die zien.)
- Welke technieken heeft Sara Lundberg gebruikt? (schilderen met waterverf en ecoline zodat de kleuren in elkaar overvloeien)
- Sara Lundberg vertelt dat ze vaak schildert en tekent over de dingen die heel dicht bij haar eigen leven staan. Zo houdt ze zelf veel van katten en heeft ze zelf ook katten. Merk je dat in haar boek? Als jij zou schilderen of tekenen over dingen die dicht bij je eigen leven staan, waarover zou jij dan schilderen of tekenen?

- Welke illustratie maakt het meest indruk op jou? Hoe komt dat?
- Vind je dat de illustraties en de tekst bij elkaar passen? Wat zou jij hetzelfde doen? Wat zou je anders doen?

Je hebt boeken waarin de tekst heel belangrijk is en boeken waarin de illustraties een belangrijke rol spelen (breng eventueel voorbeelden mee). Soms zijn ze allebei even belangrijk en vertellen ze samen het verhaal.

- Wat is volgens jullie het belangrijkste in dit boek? Of zijn ze evenwaardig aan elkaar?

Evaluatie

Leg de juryleden de volgende situatie voor en laat hen die spelen:

- Je juf of meester weet dat jij meedoet met de Leesjury. Je leerkracht vraagt of jij een boek kent om voor te lezen in de klas. Zou jij dit boek aanraden? Vertel wat je sterk vindt aan dit boek en wat je minder sterk vindt.

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Stevig aquarelpapier in postkaartformaat geknipt
- Ecoline + schort voor alle juryleden (onmisbaar als je met ecoline werkt)
- Keukenzout

Mogelijkheid 1: Postkaart

- Het baasje nam de kat mee en de kat nam het baasje mee. In het boek zag je waar ze allemaal zijn geweest. Bedenk wie jij zou meenemen of door wie je meegenomen wil worden. Wat komen jullie onderweg tegen? Laat je verrassen door de ecoline. Daarna teken of schilder je wat je in je getoverde landschap nog meer tegen bent gekomen.
- Maak de kaart vochtig met een penseel en wat water.
- Breng met het penseel ecoline aan. Kies voor één of meerdere kleuren en laat ze in elkaar overvloeien op het natte papier.
- Strooi een beetje keukenzout op het natte oppervlak.
- Laat drogen en veeg daarna het zout weg.
- Wat zie je nu in de vlekken? Een bos, de zee, een eiland, een landschap, de nacht?
- Laat je achtergrond drogen.
- Schilder of teken ondertussen op een ander papier wat je op je wandeling tegenkomt: een dier, een vriend,... Knip dit uit en kleef dit op je landschap.
- Je hebt nu een postkaart van je reis. Stuur je die op? Naar wie? Of hang je alle postkaarten op in de klas of in de bibliotheek?

MATERIAAL

- Stevig A3-papier
- Kleurpotloden, stiften, verf...
- Eventueel foto's van dieren

Mogelijkheid 2: De ... wandeling

- Kies een dier uit waar jij eens graag mee op stap zou gaan bv. een tijger, een eland, een toekan, een merel, een orka...
- Neem een A3-blad. Aan de ene kant teken je jezelf met het dier dat met jou mee op stap gaat. Waar neem jij het dier mee naartoe? Aan de andere kant teken je jezelf met het dier dat jou mee op stap neemt. Waar gaan jullie nu naartoe? Wat gebeurt er?

4

VERDER LEZEN

- OOOZ / Milja Praagman (Leopold, 2024) www.boekenzoeker.be/ooz
- Klein in de grote stad / Sydney Smith en Edward van de Vendel (vert.) (Querido, 2022) www.boekenzoeker.be/klein-de-grote-stad
- De restjes van de zon / Edward van de Vendel en Jet Parent (ill.) (Querido, 2023) www.boekenzoeker.be/de-restjes-van-de-zon

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Geertje Bluekens, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

Inspiratiefiche

door Geertje Bluekens

Dit boek is vóór de wolf

Auteur: Bibi Dumon Tak

Illustrator: Barbara Stok

Uitgever: Querido

Over de makers

Bibi Dumon Tak (1964) groeide op in Rotterdam met twee schildpadden, een kat, een bokaal guppies, paarden, een pony en een teckel. In al haar boeken komt de liefde voor natuur en dieren terug. Bibi Dumon Tak wordt er gelukkig van als ze haar kennis kan overbrengen op kinderen.

Barbara Stok (1970) wilde als kind schrijver worden maar volgde de Fotoacademie in Den Haag, verfde haar haar knalpaars en ging drummen in een punkrockband. Nu is ze één van de belangrijkste stripmakers van Nederland. Thema's die haar aanspreken zijn het klimaat, dierenactivisme, natuur, gitaarmuziek en zoals ze zelf zegt, de kunst van het niksdoen.

Bronnen:

www.iedereenleest.be/reeks/de-leeswereld-van-bibi-dumon-tak

www.barbaraal.nl

Korte inhoud

Ooit woonden in onze streken veel wolven. De mensen zorgden ervoor dat de wolf hier verdween. Maar nu is hij terug! Sommige mensen vinden dat leuk, andere mensen vinden hem net een gevaar.

Dit boek bundelt informatie over de wolf en zet die helder op een rijtje. Daarbij kiest het nadrukkelijk de kant van de wolf. Precies zoals de titel zegt: "Dit boek is vóór de wolf."

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Foto van Bibi Dumon Tak (zie bijlage 1)
- Stellingen (zie bijlage 2)
- Mogelijkheid om een filmpje (55") te tonen aan de juryleden (beamer, iPad ...)

Toon de juryleden de cover van het boek.

- Wat zie je op de voorkant? Is het dag of nacht? Waarom zou het nacht zijn? Aan welke sprookjes denk je als je een wolf ziet? Welke rol vervult een wolf vaak in sprookjes?
- Ben jij bang voor een wolf? Wat maakt dat je bang bent voor een wolf?
- Vind jij dat de wolf in ons land mag wonen? Waarom wel/niet?
- Welk gevoel roept de cover bij jou op? Hoe komt dat?
- Wat is de titel van het boek? Wat valt je op aan de titel? ("wolf" is geschreven alsof het een vacht is, op "vóór" staan twee accenten). Waarom zouden er twee accenten op "vóór" staan? (Ga in op het verschil: een boek geschreven voor een wolf of een boek geschreven vóór het behoud van de wolf.)
- Waarover zou het boek gaan, denk je? (alle antwoorden zijn goed)
- Wat weet je al over de wolf? (laat de juryleden vrij vertellen) Neem daarna bijlage 2 en vul samen met de juryleden de stellingen in. Na het lezen vul je de stellingen opnieuw in.
- Wie heeft het boek geschreven? (toon de foto uit bijlage 1)

Toon de juryleden het schutblad in het begin van het boek.

- Wat zie je hier?
- Waarom zou dit zo getekend zijn? (alle antwoorden zijn goed) Wie weet vinden we een antwoord in het boek!

2

TIJDENS HET LEZEN

Bekijk de illustratie van het meisje met de zaklamp en de wolf achter haar aan.

- Wie zie je?
- Aan welk sprookje doet deze illustratie jou denken? (Roodkapje)
- Wat gaat er gebeuren, denk je?

Bekijk de illustratie waarop Roodkapje 'Rot op' roept.

- Welke verschillen zie je tussen beide illustraties? (wijs de juryleden op de lijn die de neus van de wolf met het mandje van Roodkapje verbindt)

Bekijk en lees de volgende pagina.

- Wat zie je op de tekening?

Lees tot en met p.13.

- Wat gaat er gebeuren, denk je?
- Kan een echte wolf een meisje, haar grootmoeder én een mandje opeten?
- Waarom stopt het verhaal hier? (Het verhaal stopt even zodat de schrijver in enkele lessen informatie over de wolf kan geven. Zo komen we de waarheid over de wolf te weten.)

Lees tot en met p.17.

- Vertel eens: wat zijn de gelijkenissen en de verschillen tussen een hond en een wolf? (vier poten, wat dezelfde bouw, gevaarlijke tanden, kunnen bijten, ...)

Lees tot en met p.23.

- Wat zie je op de illustraties? Wat is de rode stippellijn? Waar zag je die stippellijn nog? (Op de schutbladen) Wat is er nu anders? (geen wolvenpoep ertussen)

Lees tot en met p.25.

- Waarom is die wolvenpoep zo belangrijk? (Aan de wolvenpoep kan een wolf ruiken of die van een mannetje of een vrouwtje komt, of er een roedel in de buurt is, ... Ruiken aan poep helpt hem op een geschikte plek te zoeken om te wonen.)
- Waar doet dit je aan denken? Waar zag je deze wolvenpoep al? (schutblad)

Lees tot en met p.47.

- Zou dit echt gebeurd kunnen zijn of heeft de auteur dit verzonnen?
- Bekijk het filmpje: www.nos.nl/video/2471797-silvia-de-wolf-de-wolff-vond-een-wolf-als-het-1-april-was-had-niemand-mij-geloofd en laat de juryleden reageren.

Lees tot en met p.57 (bovenaan).

- Wanneer eet een wolf schapen? Hoe kan je dat voorkomen? (Als een wolf honger heeft, kiest hij eten dat makkelijk te bereiken is. Loopt er een schaap rond of zit er geen goed hek rond de wei, dan is een schaap voor de wolf lekker gemakkelijke fastfood. Je kan dat voorkomen door een hek rond de wei te zetten.)

Lees tot en met p.73.

- Je zag deze twee vrouwen al enkele keren terugkomen in het boek. Wie is voor de wolf? Wie is tegen de wolf? Wie denk je dat de vrouw op de linkerpagina is? (Bibi Dumon Tak. Vertel dat de vrouw op de rechterpagina Caroline van der Plas heet. Zij is een Nederlandse politica die tegen de wolf is.)

Lees tot en met p.82.

- Waarom is het goed dat er wolven in ons land wonen? (Wolven zorgen voor een gezonde natuur bv. herten en zwijnen zijn voorzichtiger en lopen meer op verschillende plekken, zo krijgen bomen en planten meer plaats om te groeien, worden er meer zaden verspreid, komen er meer insecten en vogels, ...)

Lees tot en met p.99.

- Wanneer bijt een wolf? Denk samen met de juryleden na over de vergelijking tussen honden- en wolvenbeten.

Lees het boek voor tot het einde.

- Het boek eindigt met het sprookje van Roodkapje. Is dit het einde zoals we het kennen? Waarom zou de auteur dit einde hebben veranderd?
- Vind je dit goed bedacht van de auteur?

3

NA HET LEZEN

MATERIAAL

- Stellingen (zie bijlage 2)
- Post-its

Verhaal

Inhoud

Geef de juryleden per twee een boek en post-its. Laat de kinderen rustig in het boek kijken.

- In dit boek staat veel informatie over wolven. Waar las je iets dat nieuw voor je was? (De juryleden plakken post-its bij stukjes tekst die nieuwe informatie voor hen bevatten. Daarna wissel je uit in groep.)
- Neem de bijlage met de stellingen er weer bij. Overloop de verschillende stellingen en laat de juryleden aanduiden en beargumenteren waarom ze het eens of oneens zijn met een stelling. Als de juryleden het antwoord niet weten, blader en zoek je samen in het boek.
- Ben je na het lezen van dit boek anders gaan denken over de wolf? (Als dit een moeilijke vraag is, kan je refereren naar jullie eerdere gesprek: vind jij dat een wolf in ons land mag wonen? Ben je bang voor een wolf? Wat maakt dat je bang bent voor een wolf?)

Titel

- Wat vind je, nu je het hele boek hebt gelezen, van de titel van het boek? Past de titel “Dit boek is vóór de wolf” bij dit boek? Waarom wel? Waarom niet?
- Welke titel zou jij aan dit boek geven?

Perspectief

- Weet je nog hoe de schrijver van dit boek heet? Denk je dat zij voor of tegen de wolf in ons land is? Waarom denk je dat?
- Bibi Dumon Tak geeft in dit boek veel informatie over de wolf. Zij heeft het boek geschreven maar laat ook anderen aan het woord. Wie laat ze aan het woord? Kan je in het boek aanduiden waar je zo'n stukje vindt? (Geef zelf een voorbeeld. Op pagina 84 laat ze bijvoorbeeld de wolf praten; dat zie je aan de tekstballon.)

Structuur

- Hoe is het boek opgebouwd? Welk verhaal lezen we eerst, daarna en op het einde? Waarom zou de auteur dat zo hebben gedaan?
- Wat vind jij van deze structuur? Leest dit gemakkelijk? Was je wat in de war of? ...

Illustraties

In het boek komen weinig illustraties voor.

- Wat vind jij van de illustraties?
- Welk doel hebben de illustraties in dit boek? (De illustraties in dit boek verduidelijken vaak wat er in de tekst staat. Laat de kinderen per twee in het boek bladeren. Ze bespreken samen welke illustratie voor hen verhelderend werkt. Geef eventueel eerst zelf een voorbeeld zodat de juryleden precies weten wat er van hen wordt verwacht.)

Evaluatie

Leg de juryleden deze situatie voor en laat hen die invullen en spelen:

- Jij werkt in de bibliotheek. Er komt een juf van het tweede leerjaar naar je toe die op zoek is naar een boek over dieren. Zou jij haar dit boek aanraden? Vertel haar wat je sterk vindt aan dit boek en wat je minder sterk vindt.

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- A3-papier, verf, kleurpotloden, stiften...
- Gekleurd A3-papier als achtergrond, krantenpapier, schaar, lijm, stiften ...
- Voorbeeld ter illustratie (zie bijlage 3)

Mogelijkheid 1: Affiche

De juryleden hebben al nagedacht of ze voor of tegen de wolf in ons land zijn. Laat hen een affiche ontwerpen waarin ze hun mening duidelijk maken. Laat hen er een spreuk op noteren. De jongste juryleden zal je moeten helpen bij het schrijven.

Mogelijkheid 2: Wolf uit krantenpapier

De juryleden bekijken de cover nog een keer en letten op de achtergrondkleur, op de wolf... Daarna kijken ze naar foto's van wolven in verschillende boeken. Vervolgens tekenen ze het silhouet van een wolf op krantenpapier en knippen het uit. Het is voor deze leeftijdsgroep niet gemakkelijk om in te schatten hoe groot hun silhouet mag zijn zodat het de achtergrond goed vult. Bespreek en bekijk dit eerst met hen.

Waarschijnlijk zal je ook bij het tekenen af en toe wat aanwijzingen moeten geven over de grootte.

Laat de juryleden hun silhouet op het papier kleven en het vervolgens tanden, een snuit, (gele) ogen... geven.

Een voorbeeld ter illustratie vind je in bijlage 3.

4

VERDER LEZEN

- De gulzige wolf / Timothy Knapman, Jean Jullien (ill.) en Nicolette Hoekmeijer (vert.) (Boycott, 2025) www.boekenzoeker.be/de-gulzige-wolf
- Wolvenweer / Simon van der Geest en Kart-Janneke Rogaar (ill.) (Querido, 2022) www.boekenzoeker.be/wolvenweer
- Veertien wolven / Catherine Barr, Jenni Desmond (ill.) en Steven Blaas (vert.) (Lemniscaat, 2022) www.boekenzoeker.be/veertien-wolven-de-natuur-herstelt

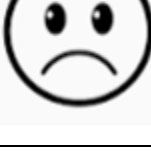
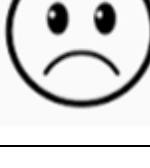
Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Geertje Bluekens, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

BIJLAGE 2

Voor het lezen		Dit boek is vóór de wolf	Na het lezen	
eens	oneens	stelling	eens	oneens
		Een wolf loopt door de stad als hij op zoek is naar een bos.		
		Als je wolven weg wil, moet je op ze jagen.		
		Schape worden veel vaker door mensen gedood dan door wolven.		
		Wolven huilen allemaal op een andere toon. Zo herkennen ze elkaar.		
		Een hond bijt altijd als hij een mens tegenkomt.		
		Wolven zorgen voor een gezonde natuur.		

BIJLAGE 3

Hanna en Hamza

Auteur: Janneke Schotveld

Illustrator: Arevik d'Or

Uitgever: Querido

Over de makers

Janneke Schotveld (1974) woont in Nederland, vlakbij een bos, samen met haar man, honden en katten. Als kind hield ze van hutten bouwen en verstoppertje spelen, maar ook van uren lekker lezen. Ze schreef als kind al graag, maar dacht er pas veel later aan om schrijver te worden. Ze wou eerst dierenarts worden. Toen ze ontdekte dat je dan in dieren moest snijden, werd ze juf. En daarna schrijver. Nu komt ze nog vaak op scholen om te vertellen over haar boeken. De meest bekende boeken van Janneke Schotveld zijn haar boeken over Superjuffie.

Arevik d'Or (1991) is geboren in Armenië. De liefde bracht haar naar Antwerpen. Ze is animatiefilmmaker en illustrator van kinder- en jeugdboeken. In De Standaard Magazine verschijnt wekelijks haar cartoon "Anna". Triestige thema's zijn niet aan haar besteed, want dat zag ze al genoeg in haar leven. Ze wil van de wereld een leefbare plek maken met humor, vrolijkheid en absurditeit.

Bronnen:

www.jannekeschotveld.nl/biografie.html

www.iedereenleest.be/reeks/het-atelier-van-arevik-dor

Korte inhoud

Hanna en Hamza zijn beste vrienden. Ze zitten bij elkaar in de klas en wonen in dezelfde flat. Hanna's moeder is alleen en dat vindt Hanna best verdrietig. Samen met Hamza gaat ze op zoek naar een nieuwe vriend voor haar moeder.

1

VOOR HET LEZEN

Toon de juryleden de cover van het boek.

→ Wat is de titel van het boek? Wat zie je op de voorkant? Hoe denk je dat de twee kinderen zich voelen? Waarom zouden ze taart aan het eten zijn? (laat de juryleden vrij vertellen)

MATERIAAL

- Zeven A4-bladen per jurylid (een blad per personage)
- Kleurpotloden, stiften, balpennen

Tijdens het lezen zoom je samen met de juryleden in op de personages. Je probeert zoveel mogelijk over hen te weten te komen. Geef elk jurylid zeven A4-papieren. Hierop tekenen ze het personage en noteren ze (al schrijvend en/of tekenend) alles wat ze over het personage te weten komen. Ze kunnen dat doen tijdens het voorlezen, maar ook bij een tweede lezing of na het lezen van het boek. Geef de opdracht vooraf aan de juryleden zodat ze zich er tijdens het lezen op kunnen focussen.

Lees tot en met p.11

- Wie zie je op de illustraties?
- In wat voor huis wonen Hanna en Hamza? (appartementengebouw)

Lees tot en met p.16 – “Dat smaakt naar meer! roept Hanna”.

- Welke personages zijn we al tegengekomen? Wat kan je al over hen vertellen? (Geef de juryleden al drie A4-bladen. Laat hen Hanna, Hamza en papa tekenen. Daarrond noteren ze wat ze al weten over die personages.)

Lees tot en met p.22.

- Wat is het plan van Hanna? (een nieuwe vriend zoeken voor mama)
- Waarom wil ze een nieuwe vriend voor haar? (dan is mama niet meer verdrietig)
- Vind je dat een goed plan van Hanna? Vertel eens.

Lees tot en met p.33.

- Welke twee personages ben je nog meer tegengekomen? (mama en meneer Beer) Wat kan je al over hen vertellen? (Geef de juryleden twee nieuwe A4-bladen. Laat ze mama en meneer Beer tekenen. Als ze te weinig info hebben om mee aan de slag te gaan, dan kunnen ze nog even wachten en de personages pas later tekenen.)

Lees tot en met p.39.

- Wat is er al allemaal gebeurd? (Reconstrueer samen met de juryleden het verhaal)
- Wat bedoelt mama met de woorden “Zeg jij er nou eens wat van, Jelle.”

Lees tot en met p.45.

- Hoe heet meneer Beer echt? Waarom zouden Hanna en Hamza hem meneer Beer noemen?
- Kijk eens naar de schrijfwijze van “Mahmoud”. Schrijf je zijn naam op dezelfde manier als je hem uitspreekt? Kijk ook eens hoe je “Mammoet” schrijft. Hoor je dat verschil ook? Wat wordt met “Mahmoud” bedoeld? En met “Mammoet”? Vind je dat “Mammoet” ook bij meneer Beer past?

Lees tot en met p.51.

- “Grote mensenlang is soms anders dan kinderlang”, zegt meneer Beer. Wat bedoelt hij daarmee? (Laat de juryleden hardop nadenken en praten.)
- Wie wil iets aan de portretten toevoegen? (de juryleden die dat willen, vullen hun tekening aan)

Lees en kijk tot en met p.59.

- Waarom is Hanna er met haar gedachten niet bij? (alle antwoorden zijn goed)

- Denk je dat Hanna aan de meester zal vertellen wat er aan de hand is? Zou jij dat doen? Waarom wel? Waarom niet?
- Je hebt al een portret gemaakt van Hanna, Hamza, mama, papa en meneer Beer. Maak er nu ook eentje van de meester. Vul eventueel je andere portretten aan.

Lees tot p.66 - "Nee, maar dat is juist goed."

- Waarom is dat juist goed? Wat denk je dat Hanna van plan is?

Lees tot en met p.81.

- Stel dat jij de moeder van Hanna was. Hoe zou jij het vinden als je dochter op zoek is naar een nieuwe man voor je?
- Weet je al wat meer over mama en Hanna? (de juryleden die dat willen, vullen hun tekening aan)

Lees tot en met p.86.

- Waarom vraagt Hanna aan de brandweerman of hij getrouwd is?
- Wat wil Harm zeggen met "Ik heb de ware nog niet ontmoet?"

Geef de juryleden nog een A4 blad en laat hen een portret tekenen van Harm. Lees tot p.99.

- Waarom wil Hanna niet dat de meester langskomt, denk je?
- Hoe zou jij het vinden als je meester of juf bij je thuis langskomt?

Lees tot en met p.121 - "Hé, zo heet de meester ook! zegt Hanna."

- Wat denk je dat er nu gaat gebeuren? Hoe denk je dat Hanna zich nu voelt?

3

NA HET LEZEN

MATERIAAL

- Getekende portretten
- Post-its in drie verschillende kleuren

Verhaal

Inhoud

- Wat is er allemaal gebeurd in dit verhaal? (Reconstrueer samen met de juryleden het verhaal)
- Zou dit verhaal ook in het echt kunnen gebeuren? Waarom wel? Waarom niet?

Personages

- Hoe denk je dat Hanna zich op het einde van het verhaal voelt?
- Wat zou jij doen als je Hanna was? En Hamza?
- Met wie zou je bevriend willen zijn en met wie misschien niet? Kan je ook vertellen waarom?
- Doet een van de personages je denken aan iemand die je kent? Vertel eens.
- Laat de juryleden de portretten erbij nemen en laat hen die aanvullen. Laat hen er in duo of in groep over vertellen. Klopt wat je in het begin tekende ook nu nog? Zijn er personages die veranderd zijn doorheen het verhaal? Hoe kan je dat aangeven in je tekening of in de

woorden die je erbij schreef? (Bespreek met de juryleden hoe de personages veranderen door wat ze in de loop van het verhaal meemaken. Hun gevoelens en hun gedrag zijn op het einde anders dan in het begin.)

- Vind je dat de auteur erin is geslaagd om de evolutie in gevoel en gedrag goed weer te geven? Zie je dat ook in de illustraties? Kan je illustraties tonen waar je dat ziet?

Illustraties

Arevik d'Or vertelt dat ze niet graag trieste dingen tekent maar wel graag illustraties tekent met humor en vrolijkheid in.

- Waar vind je een illustratie met humor en vrolijkheid terug?

Evaluatie

Aan de hand van een aantal vragen verwoorden de juryleden hun eigen beleving over het verhaal en de illustraties.

- Wat vind jij het mooiste/spannendste/ontroerendste stukje uit het boek?
- Wat vind je van de humor in het boek?
- Wat vind je van de illustraties in het boek?
- Wat vind je van het einde?
- Zou je dit boek aanraden aan je beste vriend(in)?
- Aan wie zou je het boek aanraden?

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- A4-papier
- Stiften, kleurpotloden

Etentje - tafelschikking

Geef de juryleden een A4-papier. Alexander is jarig. Iedereen zit rond de tafel om taart te eten. De juryleden tekenen de tafel met zeven stoelen rond: Hanna, Hamza, mama, Alexander, meneer Beer, Harm en Gino. Laat de juryleden nadenken over de tafelschikking en laat hen iedereen een plaats geven.

- Waar zet je welk personage? Wie zit naast wie? Waar krijgt papa een plaats in de kamer? Laat hen aan elkaar uitleggen waarom ze voor deze tafelschikking hebben gekozen. Uiteraard zijn er heel veel mogelijkheden.
- Stel dat jij mee mag aanschuiven aan tafel. Waar zou je jezelf zetten?

4

VERDER LEZEN

- Skip en de konijnendief / Anna Woltz en Lars Deltrap (ill.) (Querido, 2023)
www.boekenzoeker.be/skip-en-de-konijnendief
- Rosie en Moussa voor altijd / Michaël De Cock en Arevik d'Or (ill.) (Querido, 2017)
www.boekenzoeker.be/rosie-en-moussa-voor-altijd
- Maksie / Mathilde Stein, Jan Jutte (ill.) (Lemniscaat, 2023)
www.boekenzoeker.be/maksie

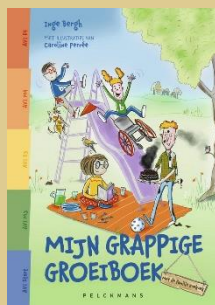
Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Geertje Bluekens, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

Inspiratiefiche

door Karen Simaey

Mijn grappige groeiboek met de familie Koekoek

Auteur: Inge Bergh

Illustrator: Caroline Perrée

Uitgever: Pelckmans

Over de makers

Inge Bergh is een Vlaamse schrijfster die vooral boeken schrijft voor kinderen die nog niet zo heel lang kunnen lezen. Ze houdt van sterke, eenvoudige verhalen, herhaling en klanken. Als kind las ze al graag. Ze noemt zichzelf een gelukzak omdat ze boeken mag schrijven.

Caroline Perrée haar hart ligt eigenlijk bij het laten groeien van mensen in wat ze doen. Ze is een coach. Ze wil ervoor zorgen dat je van het leven geniet en dat je je na een tegenslag kan herpakken. Ze houdt van tekenen. Ze zet bijvoorbeeld vergaderingen en teksten om in beeld.

Bronnen:

www.auteurslezingen.be/inge-bergh en www.ingebergh.com

www.carper.nu/caroline-perree

Korte inhoud

De familie Koekoek, dat zijn Bonnie, Bennie, ma en pa. Ze halen graag grapjes uit, vooral met elkaar maar ook op school. Dit is een groeiboek voor startende lezers van AVI-start tot AVI E4 vol moppen en raadsels in eenvoudige tekstjes gegoten. Ze staan los van elkaar.

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Eventueel een scheetkussen
- Bijlage 1: de personages

Als je het ziet zitten om vooraf een scheetkussen klaar te leggen en er zelf op te gaan zitten, kan dit een leuke opener zijn. Niets moet natuurlijk.

→ Vind je dit grappig?

- Is humor voor iedereen hetzelfde? (Neen. Denk hier samen met de juryleden over na. Eventuele bijvragen kunnen zijn: vind jij ook altijd grappig wat anderen grappig vinden, houden je papa en mama van dezelfde grappen als jij, ...)

Vertel over een moment dat je meemaakte dat misschien niet grappig was, maar waar je wel om moest lachen bv. Je ging wandelen en een vriend schoof uit in de modder.

- Wat vind jij van deze situatie? Vind je dit een grappige situatie? (Laat de juryleden hierover nadenken en praten. Eventuele bijvragen kunnen zijn: zou deze situatie voor iedereen grappig zijn, hoe komt het dat we er toch mee lachen, hoe zou jij reageren als je iemand ziet uitschuiven, hoe zou jij reageren als iemand met jou lacht als je uitschuift, ...)
- Wie maakte ook zo iets mee, vertel eens. (alle antwoorden zijn goed)

Het boek dat we gaan lezen is ook grappig. Stel de hoofdpersonages voor met bijlage 1.

- Wat zijn je verwachtingen? Laat de lezers per personage benoemen wat ze ervan denken. (voorbeelden van antwoorden, maar alle antwoorden zijn goed. Het meisje heet Bonnie, ze ziet er vrolijk uit, ze zit in een rolstoel, ... De jongen heet Bennie, hij is de broer van Bonnie, hij ziet er rustig uit, draagt een bril, is misschien wat lui, ... Mama leest graag, ze ziet er klassiek uit, ze houdt van rust, ze draagt een bril, ... Papa is slordig en misschien wat klunzig, hij kookt graag maar kan het niet zo goed, ... Baas is een hond, hij haalt streken uit, hij luistert niet goed, ...)

Toon de kaft van het boek en lees samen met de juryleden de titel.

- Zie jij grappige dingen op de kaft? Benoem ze. (alle antwoorden zijn goed)
- Zou je bij het zien van de kaft nu nog andere dingen over de personages kunnen vertellen? (alle antwoorden zijn goed, enkele voorbeelden: Bonnie is een waaghals, Baas is echt wel een lastig hondje,)
- Dit boek is een groeiboek. Wat betekent dat? (Een boek met verschillende moeilijkheidsgraden)
- Hoe heet de auteur? (Inge Bergh)
- Heeft zij al die mopjes verzonnen? (Neen, waarschijnlijk niet. Er zitten bestaande mopjes tussen die zij in een verhaaltje gegoten heeft. Misschien heeft ze hier en daar wel iets zelf verzonnen)

Vertel dat je dit boek niet helemaal gaat voorlezen, maar wel hier en daar een stukje. Zeg dat er verschillende soorten tekstjes in het boek staan en dat je van elk eentje zal lezen. De lezers krijgen straks de kans om zelf verder te lezen.

2

TIJDENS HET LEZEN

MATERIAAL

- Post-its in drie verschillende kleuren, bv. rood, groen en blauw.

Door/met de begeleider

Toon de hoofdpersonages op pagina's 6 t.e.m. 9. Vergelijk de tekstjes met de verwachtingen die de lezers eerder formuleerden.

Illustraties

Kies een prent van het AVI-start niveau (p.10 t.e.m.19). Lees samen de woorden en laat de kinderen de illustratie bekijken. Laat de juryleden nadenken over de intonatie waarop ze de woorden uitspreken. Welke intonatie past het best bij de tekening?

- Wat zie je allemaal? Wat vind je hiervan? Vind je dit grappig of net niet? Wie zou jij wel willen zijn? Wie zeker niet? (laat verschillende meningen aan bod komen)
- Kan je de tekst en de grappen begrijpen als er geen tekeningen bij zouden staan? (neen). Vertel de juryleden dat illustraties soms nodig zijn om een stuk tekst te begrijpen en dat je in dit boek niet enkel op zoek gaat naar grappjes, maar ook naar stukken tekst waarbij je de illustratie nodig hebt om de tekst te begrijpen. Als je zo'n grap tegenkomt, kleef je er telkens een blauwe post-it. Vertel hun dat ze dit straks, als ze alleen verder lezen, ook zo gaan doen.

Raadsels

Toon p.51 en lees samen met de juryleden.

- Wat wil dat zeggen 'Het toppunt van geduld?' (het hoogtepunt van geduld – om dit te doen heb je oneindig veel geduld nodig)
- Als je heel veel geduld hebt en heel lang wacht, zou de vis dan wegzwemmen? (neen, daarom is dit het toppunt van geduld)
- Vind je dit grappig? (laat verschillende meningen aan bod komen)
- Hoe heet zo'n soort mopje dat een vraag is en grappig tegelijkertijd? (raadsel)
- Wie zou zelf zo'n raadsel kunnen verzinnen? Geef eventueel voorbeelden: 'Wat is het toppunt van geduld – op je hoofd gaan staan en wachten tot je sokken afzakken' of 'Wat is het toppunt van snelheid – sneller rennen dan je eigen schaduw' of 'Wat is het toppunt van zieligheid – een giraf met hoogtevrees', 'Wat is het toppunt van nieuwsgierigheid – door het sleutelgat van een glazen deur kijken', ...)
- Begrijp je deze mop ook zonder illustratie? (ja, er hoeft dus geen blauwe post-it bij)

Moppen in de vorm van een strip

Toon p.37 en lees samen met de juryleden.

- Vind jij deze mop grappig? (laat verschillende meningen aan bod komen)
- Bij deze mop staan tekeningen, het lijkt net een stripverhaal. Wat vind je ervan dat er hier tekeningen bij staan? (de mop wordt duidelijker, leuk om ook naar de prenten te kijken, ...)
- Heb je de illustratie nodig om de tekst te begrijpen? Zou jij hier een blauwe post-it bij plakken? (het hoeft niet echt maar voor sommige beginnende lezers kunnen de tekeningen wel echt nodig zijn om tot begrijpen te komen, laat hen hier dan ook vrij in – meningen mogen verschillen)

Rollenspel

Lees vanaf p.25 samen met 3 kinderen die elk een rol krijgen. Zorg ervoor dat alle juryleden op kopieën mee kunnen lezen en kijken. Ieder leest zijn stukje op het juiste moment. Daarna stel je enkele vragen.

- Waar zijn Bennie, Bonnie en pa? (op een onbewoond eiland)
- Hoe weet je dat? (dat kan je afleiden uit de tekeningen)
- Zijn de illustraties hier nodig om de tekst te begrijpen? (ja, kleef samen een blauwe post-it)

Verhaal

Lees het eerste stuk van p.140 zelf voor en stel enkele vragen tijdens het lezen.

Lees tot en met 'Die nieuwe burens zijn echt naar', moppert mama.

- Wat is 'naar'? (niet zo prettig, onaangenaam)

Lees tot en met 'Vannacht bonkten ze wel een uur lang op de muur.'

- Waarom zouden ze een uur op de muur hebben gebonkt? (alle antwoorden zijn goed)

Lees tot en met 'Jullie pa was toch trompet aan het oefenen.'

- Weet je nu waarom ze op de muur aan het bonken waren? Wie is er eigenlijk naar? (ze bonkten op de muur omdat papa 's nachts trompet speelde, papa is naar, niet de burens, zij konden niet slapen door papa's lawaai en bonkten daarom op de muur)
- Heb je hier illustraties nodig om de tekst te begrijpen? (neen)
- Vind jij dit verhaaltje grappig? (laat verschillende meningen aan bod komen)

Als je voldoende tijd hebt, kan je verder lezen tot en met p.144 en na elk stukje enkele vragen stellen om te kijken of de juryleden de inhoud/humor hebben begrepen.

Gedicht

Toon p.32 en lees het gedicht.

- Hoe zie je dat dit een gedicht is? (het rijmt, korte zinnen, ...)
- Waarom is dit gedicht grappig? (in een aquarium zwemmen vissen altijd aan het raam)
- Vind jij dit grappig? (laat verschillende meningen aan bod komen)
- Heb je hier illustraties nodig om de tekst te begrijpen? (het hoeft niet echt, maar voor sommige beginnende lezers kunnen de tekeningen wel echt nodig zijn om tot begrijpen te komen, laat hen hier dan ook vrij in – meningen mogen verschillen)

Door de juryleden zelf

Laat de kinderen zelf en/of in groepjes samenlezen. Vertel dat ze net als jij daarnet, willekeurig door het boek mogen bladeren. Betere lezers kunnen starters helpen of jij kan als begeleider de startende lezers onder je vleugels nemen. Ga rond en ga met de juryleden in gesprek over wat ze hebben gelezen.

Geef de juryleden post-its in drie verschillende kleuren en laat hen die in het boek plakken.

- groen = dit vind ik echt grappig (vertel nog eens dat humor persoonlijk is en voor iedereen anders)
- rood = dit vind ik niet grappig
- blauw = dit stukje tekst kan je enkel begrijpen als je ook naar de illustratie kijkt

Na ongeveer een kwartier kom je weer samen met de groep en laat je juryleden vertellen over hun mening en post-its.

3 NA HET LEZEN

Terugblik

Volgende vragen polsen eerder naar eigen meningen van de juryleden, alle antwoorden zijn dus goed:

- Vond je dat de personages overeenkwamen met hun voorstelling? (alle antwoorden zijn goed, maar Bennie komt er o.a. op p. 37, 102 en 127 niet zo slim uit, mama is wel vaak aan het lezen en is eerder afwezig in het gezin)
- Welke tekstsoort vind jij het leukst om te lezen? (gedicht, rollenspel, strip, ...)
- Wat vond je van de illustraties? Passen ze bij de tekst? Zijn ze grappig?
- Dit waren losse mopjes. Vind je het leuk om heen en weer te kunnen bladeren?
- Hou je van humor in boeken?
- Kende je de grapjes al of waren er nieuwe bij?
- Waar gaat je voorkeur naartoe? Boeken met een verhaal of een boek zoals dit met verschillende korte stukjes tekst?
- Wat vond je sterk aan dit boek en wat vond je minder sterk?
- Aan wie zou jij dit boek aanraden?

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Papier en schrijfgerief, potloden, stiften, lijm
- Kranten
- Water
- Spelletje: speak out

Drama

Kies met een groepje een rollenspel uit het boek en lees het expressief voor aan de groep of maak er een toneeltje van.

Spelletje

Probeer niet te lachen als je tegenspeler je aan het lachen probeert te krijgen. Bij mooi weer kan het misschien buiten met wat water in je mond.

Speak-out

Probeer om met een “bit” in je mond een zin uit te spreken. Hilariteit verzekerd.

Beeld

Tover de bezoekers van de bib een glimlach op het gezicht. Noteer of teken grapjes of raadsels op een A5-papier en hang ze kriskras op in de bib.

Grappige krantenkoppen

Maak nieuwe titels of zinnen met woorden uit krantenkoppen. Knip ze uit en kleef ze op een blad.

Samen lezen

Lees lekker verder in het boek of ga op zoek naar moppenboeken of andere humoristische boeken in de bib.

4 VERDER LEZEN

- Mijn allereerste moppenboek / Sean Hegarty en Jim Field (ill.) (Gottmer, 2025) www.boekenzoeker.be/mijn-allereerste-moppenboek
- Kip en Kat / Margreet de Heer (Zwijssen, 2024) www.boekenzoeker.be/kip-en-kat
- Fop-post / Tjibbe Veldkamp en Kees De Boer (ill.) (Lannoo, 2023) www.boekenzoeker.be/fop-post

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

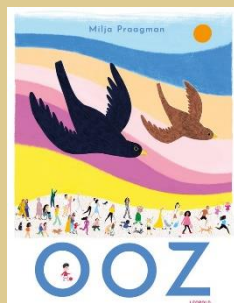
© Iedereen Leest en Karen Simaëys, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

Ooz

Auteur: Milja Praagman

Illustrator: Milja Praagman

Uitgever: Leopold

Over de maker

Milja Praagman is een Nederlandse illustratrice en schrijfster. Ze studeerde vormgeving en maakte daarna illustraties voor tijdschriften, maar ook voor Sesamstraat. Door het tekenen gebruikte ze veel fantasie en met die fantasie verzong ze ook eigen verhalen. Ze hoopt dat haar kinderboeken ook volwassenen aanspreken. Ze won al verschillende prijzen waaronder een Zilveren Penseel.

Bron: www.miljapraagman.nl

Korte inhoud

Twee merels vliegen over de zoo en observeren de mensen. Kleine merel stelt veel vragen aan papa merel. Samen ontdekken ze gelijkenissen en verschillen tussen vogels en mensen.

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Foto's van merels (zie bijlages 1 en 2)

Toon de kaft

- Wat zie je op de kaft? (twee vogels, mensen, ooz, felle kleuren in stroken...)
- Ooz? Wie of wat zou dat kunnen zijn? (alle antwoorden zijn goed, benoem zelf nog niets als fout of goed)
- Jullie zien twee vogels. Heeft iemand een idee wat voor vogels het zijn? Toon de vogels in bijlage. (Het zijn merels, de zwarte is een mannetje, de bruine een vrouwtje)
- De mensen gaan één richting uit. Waar zouden ze naartoe gaan? (alle antwoorden zijn goed)

2

TIJDENS HET LEZEN

Dit boek is tegelijk ook een soort zoekboek. Sommige figuurtjes komen op elke pagina voor. Als de kinderen dit zelf opmerken, kan je bij elke nieuwe pagina de tijd nemen om de figuurtjes te zoeken. Kies zelf of je dit doet voor of nadat je het stukje tekst hebt voorgelezen. Neem er de tijd voor, anders zou het kunnen dat de kinderen de figuurtjes zoeken tijdens het lezen en dan gaan ze de tekst onvoldoende gehoord hebben. Valt het hen niet op, zeg er dan (nog) niets over. We nemen dit dan op na het lezen van het verhaal.

Neem de eerste dubbele bladzijde en lees deze voor. Laat de kinderen de prent rustig bekijken. Misschien wordt het bij iemand nu duidelijk wat “ooz” is. Indien dit niet het geval is stel je de bijvraag.

→ Weet iemand nu wat “ooz” zou kunnen zijn? (de zoo, maar langs de andere kant gelezen)
Je kan gerust vermelden dat de auteur het ons bewust moeilijk heeft willen maken. Ze heeft op de kaft de ‘z’ juist geschreven terwijl die eigenlijk in spiegelschrift had moeten staan.

Lees het verhaal rustig verder voor. Je kan bij elke dubbele pagina polsen of de kinderen de beschrijving door de vogels begrepen hebben. Als je merkt dat de vragen overbodig zijn, laat ze dan zeker weg.

- Wat bedoelen de merels met een pak van stof? (onze kleren)
- Wie kan er fluiten? Doe eens.
- Wat bedoelen ze met de hoedjes op wielen? (auto's)
- Wat bedoelen ze met de metalen vogels? (vliegtuigen)
- Welk soort huis beschrijven de merels? (appartementen)
- Heeft iemand van jullie een vogel als huisdier? (alle antwoorden zijn goed)
- ...

3

NA HET LEZEN

Terugblik

- Zijn de merels enkel in de zoo gebleven? (nee, ze vlogen ook over een druk plein, een park/bos, een strand, drukke wegen, een stad met wolkenkrabbers, een rustige plaats, een grasveld, een reuzenrad, ...)

Sta uitgebreid stil bij de figuurtjes die terugkomen. Blader gerust nog eens door het boek. Geef elk kind een figuurtje dat ze moeten zoeken of laat de kinderen zelf

aangeven welke figuurtjes ze op meerdere pagina's zijn tegengekomen (vb. de oranje ballon, het mannetje met de rode bal, de mevrouw in de witte bontjas, de man in het gestreepte pak, tekst 'I love you', de looper met de hond, de mevrouw in de gele jurk met de buggy ...).

De vogels vergelijken vogels met mensen. Er zijn gelijkenissen en verschillen. Bespreek ze met de lezers.

- Vogels en mensen zijn vrij. Wat wordt er bedoeld op de tweede dubbele pagina? (mensen kunnen gaan waar ze willen, vogels kunnen vliegen waar ze willen)
- Vogels hebben veren, mensen hebben (kleding, zie derde dubbele pagina)
- Mensen kunnen net als vogels fluiten, maar is er toch niet een verschil? (vogels gebruiken het echt als hun taal, mensen spreken en fluiten maar af en toe, zie vierde dubbele pagina)
- De vogels houden hun 'pak' liever aan, maar toch wisselen ze een beetje. Dat heet ruien. Het verenpak van vogels is in de winter dikker dan in de zomer, zie vijfde dubbele pagina)
- Vogels en mensen kunnen naar het zuiden trekken. Is dat voor hen alle twee noodzakelijk? (mensen hoeven niet ergens anders te overwinteren, ze doen het meestal omdat ze het "leuk" of aangenamer vinden. Ook niet alle vogels zijn trekvogels. Vogels vliegen, mensen moeten de auto, trein of het vliegtuig nemen, zie zesde dubbele pagina)
- Vogels bouwen een nest, mensen een.... (huis, zie zevende dubbele pagina)
- Grapje: mensen zeggen 'alsjeblieft', vogels zeggen.... (alsjetwiet, zie achtste dubbele pagina)
- Kunnen vogels huisdieren hebben? (nee, dat is een echt verschil, zie achtste dubbele pagina)
- Vogels hebben vleugels, mensen hebben.... (handen, zie negende dubbele pagina)

- Hoeveel punten zou je Milja Praagman geven voor haar verhaal? Wat vond je goed aan het verhaal, wat waren minpuntjes? Vond je het verhaal origineel of heb je al eerder verhalen als deze gelezen?
- Welke score zou ze van jou krijgen voor de illustraties? Welke illustratie vind je het mooist en waarom? Wat vind je van de kleuren? Vind je het leuk dat er zoveel op te ontdekken valt?

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Papier (wit en gekleurd)
- Schrijfgerief / potloden / stiften
- Spiegel
- Bijlage 3: stappenplan spiegelmonsters / vogels

Schrijven

- Laat juryleden hun naam in drukletters schrijven en daarna in spiegelbeeld (net zoals zoo / ooz).
- Laat vogels een brief schrijven naar de mensen waarin ze schrijven wat ze zien. Ze stellen ook de vragen waarom mensen iets doen.
 - We zien dat jullie in hoedjes op wielen zitten, waarom doen jullie dat? Waarom zitten sommige vogels bij jullie in kooitjes?
- Omgekeerd kan ook. Mensen schrijven een brief met vragen naar de vogels.

- Hebben jullie het niet te warm met zoveel veren? Doet het niet pijn om steeds op blote “poten” te moeten lopen. Is het niet saai om steeds wormen te eten?
- Als een brief schrijven nog te moeilijk is kan je ook wat meer begeleiden en gewoon samen een lijst op stellen met vragen die je als mens aan een vogel zou willen stellen.

Beeld

- Ontwerp met de juryleden een spiegelmonster of spiegelvogel (stappenplan zie bijlage 3).
- Laat de kinderen zichzelf tekenen als een combinatie van vogel en mens.
 - Welke vleugels zouden bij hen passen? Hebben ze veren, snavel, poten, pluimen?
- Of maak gewoon een mix van een mens en een vogel. Vb. een mens met vleugels i.p.v. armen en een bek i.p.v. een mond, een vogel zonder pluimen, maar met kleren aan, een vogel met armen en benen i.p.v. vleugels en poten, ... laat je creativiteit de vrije loop.

Bewegen

- Leer de kinderen de vogeltjesdans: www.youtube.com/watch?v=TTfghPWyrP8
- Sta tegenover elkaar. Tussen jullie in staat er een zogezegde spiegel. De ene persoon beweegt rustig, de andere volgt net alsof je in de spiegel zou kijken.

Origami

Plooi vogeltjes met de juryleden: www.origamivoorkinderen.nl/origami

Spreken

- Welke woorden zouden vogels nog kunnen gebruiken? Maak er een woordenlijst van. (denk aan alsjetwriet i.p.v. alsjeblieft)

4 VERDER LEZEN

- Siebe Schaap wil ook een mensje / Kirsten Boie en Philip Waechter (ill.) (Gottmer, 2010)
www.boekenzoeker.be/siebe-schaap-wil-ook-een-mensje
- Peer / Mohana van den Kroonenberg en Karst-Janneke Rogaar (ill.) (Querido, 2025)
www.boekenzoeker.be/peer

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op ‘Lezen’ en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Karen Simaey, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

Een vrouwtjesmerel

BIJLAGE 2

Een mannetjesmerel

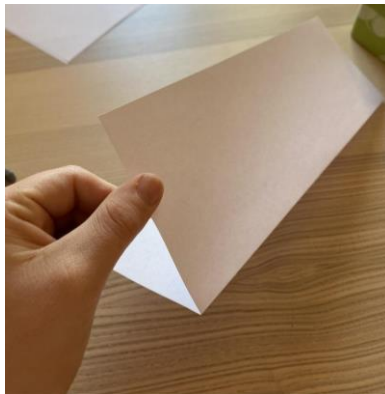
BIJLAGE 3

SPIEGELSCHRIFT MONSTERS / VOGELS

STAP 1

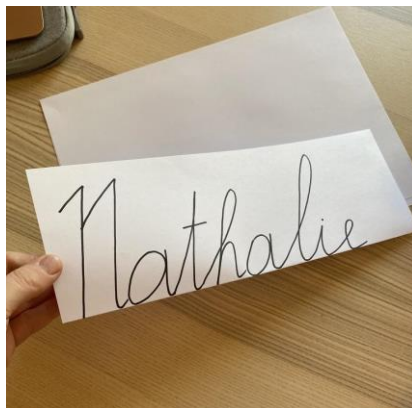
Vouw een A4 blad in de helft.

Voor lange namen is dat best verticaal en voor kortere kan dat ook perfect horizontaal. Vouw het toe.

STAP 2

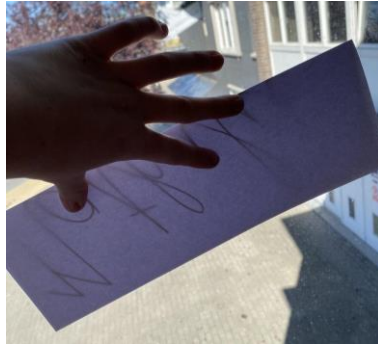
Schrijf op één helft je naam in sierlijke letters met een stif. Zorg dat je letters van boven tot onder raken. De lussen naar onder zoals bij een j of g laat je gewoon weg.

STAP 3

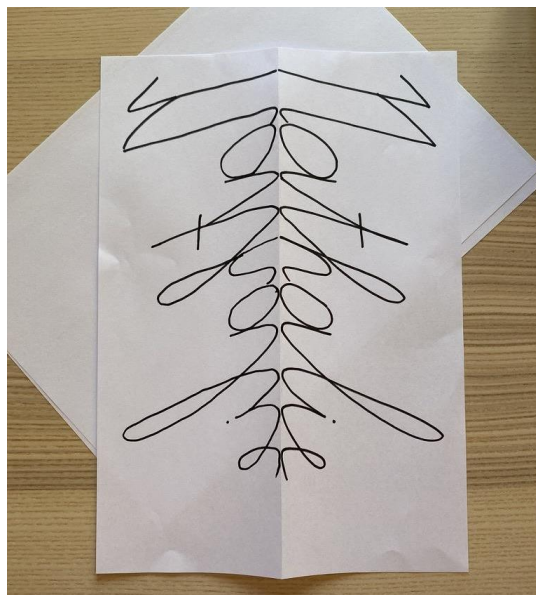
Draai je blad om en leg het tegen een raam. Kleef eventueel het blad met papiertape even op de raam vast!

Teken nu het spiegelschrift. Zorg dat je zeker op dezelfde kant van het blad aan het tekenen bent!

Stap 4

Vouw het blad terug open. Denk rustig na hoe je jouw monster gaat tekenen. Waar zitten de ogen? De voeten?

Stap 5

Teken jouw monster en kleur met leuke kleurtjes.

Rosa, de heel heel dappere zalm

Auteur: Klaas Verplancke

Illustrator: Klaas Verplancke

Uitgever: Querido

Over de maker

Klaas Verplancke is een van de bekendste Vlaamse illustratoren. Hij illustreert voor tijdschriften en maakt boeken in alle genres en voor alle leeftijden. Hij won verscheidene belangrijke prijzen in binnen- en buitenland zoals de Bologna Ragazzi Award, de Boekenpauw en de Boekenwelp. Hij gebruikt verschillende technieken en probeert steeds humor te integreren. Hij illustreert niet alleen, hij schrijft ook. Zijn boeken werden al in 60 talen vertaald.

Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Klaas_Verplancke

Meer weten: www.klaas.be

Korte inhoud

Rosa heeft al haar moed verzameld en waagt het erop om te vertrekken. Dapper zwemt ze tegen de stroom in, het avontuur tegemoet richting kraan, gieter, douchekop of de spuit van de brandweer. Toch gaat ze uiteindelijk terug naar huis dankzij de geur van soap.

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Foto van een zalm (zie bijlage 1)

Toon de kaft.

- Wat valt je op als je naar dit boek kijkt? (alle antwoorden zijn goed, maar probeer toch te verwoorden dat het boek 'gedraaid' is. De rug is bovenaan.)
- Rosa is een zalm. Wat voor soort dier is een zalm? (een vis)
- Heb je al eens over een zalm gehoord? Hoe of wanneer? (vb. om op te eten, op sushi, alle antwoorden zijn goed)

Toon de foto van de zalm (zie bijlage 1) en geef wat extra uitleg. Dit is een zalm. Zijn vlees is roze. Het is een bijzondere vis. Hij wordt geboren in zoet water, kan dan

duizenden kilometers zwemmen richting oceaan (zout water) en zwemt nadien terug naar zijn geboorteplaats in zoet water. Het is een sterke vis die tijdens het reizen stopt met eten om weinig energie te verspillen. Een zalm kan tegen de stroom in zwemmen. Dat is extra moeilijk. Het is veel gemakkelijker om met de stroom mee te zwemmen of te varen. Dan moet je weinig krachten gebruiken. Er bestaat ook een uitdrukking: 'Tegen de stroom in zwemmen'. Dat betekent dat je iets anders durft te doen dan wat de meeste mensen doen of dat je een uitdaging durft aan te gaan.

Extra info: www.vissenfluisteraar.com/de-zalm

- Wat is de titel van het boek? (Rosa de heel heel dappere zalm)
- Ken je een ander woord voor dapper? (stoer, moedig,...)
- Wanneer vind jij iemand dapper? (alle antwoorden zijn goed)
- Wanneer ben jij al eens dapper geweest? (alle antwoorden zijn goed)
- Rosa moet wel erg dapper zijn. Waaraan kan je dat zien? (Er staat heel heel dapper)
- Welke dappere dingen zou Rosa gedaan kunnen hebben? (alle antwoorden zijn goed)
- Onder de titel staat nog een extra zin: "een vloeiend verhaal van Klaas Verplancke". Wie is Klaas Verplancke? (De auteur én de illustrator)
- Wat is er grappig gekozen aan deze zin? (vloeiend is een verwijzing naar het water)
- Wat zou een vloeiend verhaal dan kunnen zijn? (een vlot verhaal, een woordgrapje, een verwijzing naar het zwemmen,...)

2

TIJDENS HET LEZEN

- Sta stil bij het mannetje met de zwemband en het schilderij. De tekening en de kaft zijn gebaseerd op een schilderij van meer dan 100 jaar geleden. De zalm heeft Verplancke er schijnbaar zelf aan toegevoegd.
- Lees rustig voor. Maak maximaal gebruik van de lengte van het boek door het mooi open te houden. Het verhaal kan gerust in één keer voorgelezen worden.
- Volg eventueel met je vinger de richting die Rosa uitgaat. (omhoog naar de kraan, even zakken bij de zweetdruppels maar dan weer richting gewichtheffer, omhoog naar de gieter, de douche,...)
- Sta terug stil bij het mannetje dat de soep eet. Zou het hetzelfde mannetje zijn als in het begin?

Terugblik

MATERIAAL

- Prent zintuigen (zie bijlage 2)
- Foto van Klaas Verplancke (zie bijlage 3)

Illustraties

Om het verhaal goed te begrijpen, heb je de tekst én de tekeningen nodig. Wat er getekend is, staat niet meer in de tekst. Weet je het nog?

- Wat is het start- en eindpunt van Rosa? (het schilderij)
- Van waar kwamen de verschillende watertjes? (kraan, zweetdruppels, gieter, douche, brandweerslang, tranen, emmer, regen, citroen, soep)
- Welk water volgde Rosa nadat ze uit het schilderij sprong? (het water uit de kraan)
- Welk water zorgde voor wat extra moed? (het water uit de gieter)
- Welk water was het spannendst? (het water uit de brandweerslang)
- Welk water was ontroerend mooi? (de tranen van het meisje) Huilt dit meisje van ontroering? (ze huilt uit verdriet omdat haar ijsje viel) Wanneer huilen mensen van ontroering? (als ze iets mooi zien of horen, als ze gelukkig zijn, bij winst van een wedstrijd,...)
- Wat vind je van de tekeningen? Valt je iets op aan de kleuren (verschillende achtergrondkleuren, soms dezelfde kleur voor achtergrond en voorwerp, zie ook verder bij verwerking)? Hoe zijn de mensen getekend (vervormd)?

Rosa is een zalm.

- Herinner je je nog wat ik vertelde over het leven van een zalm? Klopt dit met het verhaal? (Ja, Rosa gaat uiteindelijk ook terug naar huis)
- In één van de illustraties zwemt Rosa wel met de stroom mee. Heb je die ontdekt? (De illustratie met de brandweerman) Waarom zou dat zijn?

Vorm en inhoud

- Heb je een idee waarom Klaas Verplancke de rug van het boek bovenaan maakte? (zo lijkt de weg van Rosa nog langer te zijn)
- Welke boodschap wilt dit verhaal geven? (Dat je gerust iets mag durven, dat nieuwe dingen uitproberen niet altijd makkelijk is, dat het leuk is om weg te gaan, maar dat het ook leuk is om terug thuis te komen,...)
- Klaas Verplancke gebruikt zijn eigen voornaam in het verhaal. Zou het Klaas echt zijn? Toon de foto (bijlage 3) en vergelijk.

Zintuigen

Een mens heeft 5 zintuigen. Toon bijlage 2 en benoem ze (of laat ze benoemen): gehoor, zicht, reuk, tast en smaak.

- Welke zintuigen gebruikt Rosa wanneer? (zicht: de weg is ontroerend mooi (hulend meisje), elk uitzicht is anders (emmer) – gehoor (regen) – reuk (citroen, soep) – tast (eventueel de kriebel die ze in haar staart voelt aan het begin en het eind van het verhaal)

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Kunstboeken en/of kopieën van schilderijen
- Stiften, kleurpotloden, verf, gekleurd papier, lijm, tijdschriften
- Computer of tablet
- Kartonnen koker, bierviltjes, brede plakband, rijst of macaroni, spijkers, hamer
- Ingrediënten naar keuze om een groentesoep te maken

Je kan er voor kiezen om een aantal van deze activiteiten tegelijk aan te bieden. Niet iedereen hoeft hetzelfde te maken/doen. Leg de opdrachten kort uit en laat de kinderen zelf kiezen waaraan ze willen werken. Ook dit kan een voorbeeld zijn van tegen de stroom in zwemmen. Een kind dat alleen voor iets kiest is best wel dapper.

Beeld

- Ga op zoek naar schilderijen in bibliotheekboeken. Neem er een kleurenkopie van en laat de lezers er zelf een item, personage, ... aan toevoegen. Dat kan door te tekenen, maar evengoed door er iets bij te kleven.
- Klaas Verplancke gebruikt soms dezelfde kleur voor de achtergrond en de voorwerpen die erop getekend staan. (vb. de gewichtheffer en de rode achtergrond, het zwart van de nacht en de paraplu, blauwe achtergrond en blauwe emmer,.....) Probeer dit zelf ook eens uit door een tekening naar keuze te maken op gekleurd papier.

Knutselen

Maak zelf een regenmaker om te genieten van het geluid van de regen:

- www.youtube.com/watch?v=IP5Pb-g8NS0
- www.mamaduizendpoot.com/een-regenmaker

Koken

Misschien durft de Jeroen Meus in je het wel aan om met de groep een eenvoudig groentesoepje te maken? Maak tijd om aan de verschillende ingrediënten te ruiken.

Spelletje

We gingen op zoek naar een eventuele gelijkenis tussen Klaas uit het boek en de echte Klaas Verplancke. Zoek 7 verschillen op laptop of tablet of via bijlage 4:

- www.computermeester.be/zoek-de-verschillen/zoek-de-verschillen-dinosaurussen.htm
- www.funnygames.be/spel/zoek_de_verschillen.html

Spreken

Rosa gaat na een lange reis ook graag naar huis.

- Welke dingen mis jij ergens anders als je niet thuis bent? Welke dingen zijn thuis het allerbest? (vb. slapen in je eigen bed, de spaghettisous van je mama/papa,...)
- Durf jij tegen de stroom in zwemmen? Wat is jouw mening over de volgende uitspraken? Waarom wel/niet?

Laat de kinderen hun mening verwoorden en uitleggen. Mogelijke stellingen:

- Frietjes zijn het lievelingseten van alle kinderen. (Of lust jij misschien iets anders liever?)

- Als de hele klas zegt dat iets leuk is, dan is het ook écht leuk. (Of mag/kan je iets niet leuk vinden wat anderen wél leuk vinden? Geef eens een voorbeeld)
- Je moet dragen wat in de mode is. (Wat als blauw een modekleur is en jij ziet dat niet graag?)
- Als je denkt een fout antwoord te geven, moet je maar zwijgen. (Of is het juist moedig om toch iets te zeggen/vragen?)
- Wij zijn vrienden/vriendinnen, dus we denken allemaal hetzelfde. (Of denk jij soms iets anders dan je vrienden/vriendinnen? Mag/Kan dat?)
- Het is stom om te zeggen dat je bang bent. (Of is dat net dapper?)
- ... (laat de kinderen zelf stellingen bedenken)

Beoordeling

- Welk punt geef je dit boek op 10?
- Wat zou er anders moeten geweest zijn om een puntje meer te geven?

4 VERDER LEZEN

- De leeuw in de muis / Rachel Bright en Jim Field (ill.) (Gottmer, 2016)
 - De krijtjes staken / Drew Daywalt en Oliver Jeffers (ill.) (De fontein, 2014)
- www.boekenzoeker.be/de-krijtjes-staken

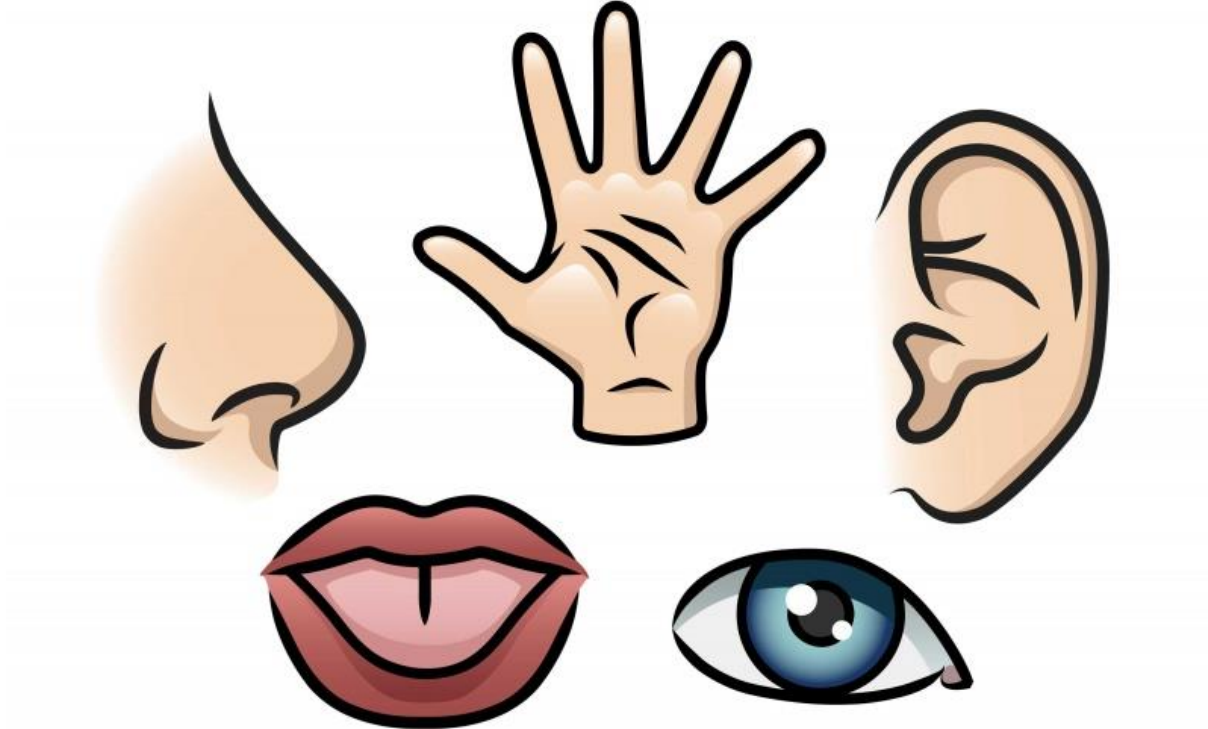
Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Karen Simaëys, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

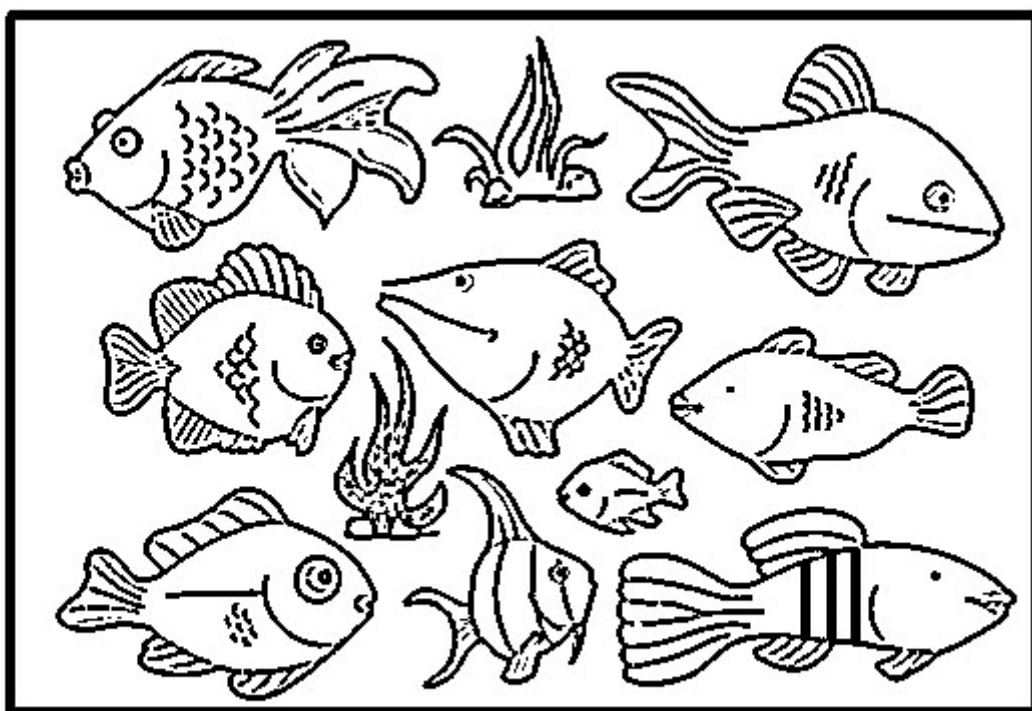
BIJLAGE 2

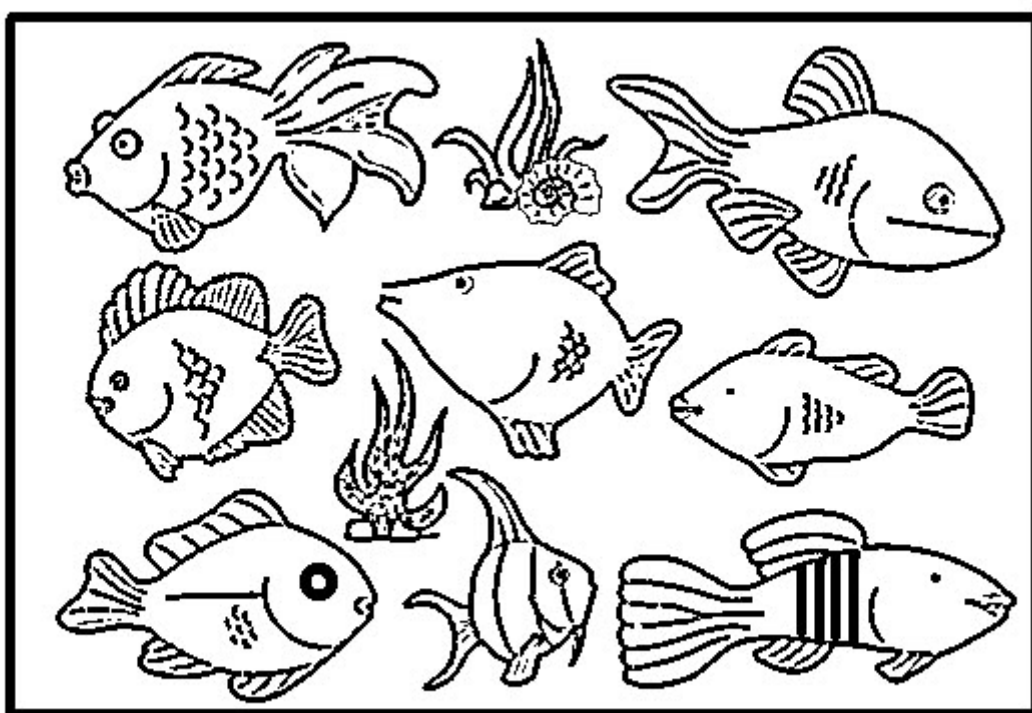
BIJLAGE 3

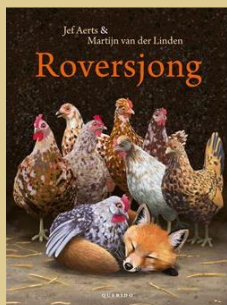

BIJLAGE 4

* Zoek de 7 verschillen!

Roversjong

Auteur: Jef Aerts

Illustrator: Martijn van der Linden

Uitgever: Querido

Over de makers

Jef Aerts (1973) woont op een kleine boerderij in een bosrijk dorp in de buurt van Leuven. Nadat hij vier romans, een dichtbundel en theaterteksten voor volwassenen publiceerde, begon hij ook voor kinderen te schrijven. Zijn boeken zijn vertaald in verschillende talen. Hij won voor zijn boeken al heel wat verschillende prijzen in binnen- en buitenland.

Martijn van der Linden (1979) is een meervoudig bekroond kunstenaar en illustrator uit Rotterdam. Hij maakt schilderijen, boeken en illustraties voor jong en oud. Zijn boeken verschijnen over de hele wereld en zijn illustraties variëren van surrealistische dierenportretten en landschappen in kleur tot stijlvolle en humoristische zwart-wit tekeningen. Hij won voor zijn illustraties al heel wat verschillende prijzen in binnen- en buitenland.

Bronnen:

www.jefaerts.com/nieuws.html

www.martijnvanderlindenillustrator.nl/

Korte inhoud

Vera Kloek zit op haar nest te broeden. Al weken wacht ze op het eerste piepje. Dat piepje hoort ze niet. Ze hoort wel een ontzettend kabaal. Er is een vos op de boerderij! Na de slachtpartij blijft er een klein jong vosje achter. Vera kijkt in de zieligste oogjes die ze ooit zag, volgt haar kloekenhart en duwt het jonge vosje onder haar veren om het op te voeden als haar eigen kuiken.

1

VOOR HET LEZEN

Toon de juryleden de cover van het boek.

→ Wat zie je op de voorkant? (laat de juryleden vrij vertellen)

- Welke dieren zie je? (Een vos, kippen – leg de woorden “hen” en “kloek” uit en gebruik deze woorden zelf regelmatig in de fase voor het lezen. Zo leren de kinderen die woorden kennen.)
- Welke kenmerken hebben deze dieren? Hoe verhouden kippen en vossen zich in de natuur tegenover elkaar? (een vos wordt gezien als sluw, hij eet kippen en konijnen ...)
- Hoe denk je dat de vos zich voelt? Hoe denk je dat de kippen zich voelen? Waarom denk je dat? (Laat de juryleden kijken naar de ogen en de houding van de verschillende dieren, zoals het contrast in ogen en de houding tussen de kip vooraan en de kippen achteraan.)
- Lees samen de titel. Wat is een rover? Wat is een jong? Wat zou Roversjong willen zeggen?
- Waarover zou het verhaal gaan? Wat zou er gebeuren of gebeurd zijn? (alle antwoorden zijn goed)
- Toon de juryleden de titelpagina in het boek. Wat zie je hier? Klopt de tekening met wat wij zonet over het verhaal hebben voorspeld? Waarom wel? Waarom niet?

2

TIJDENS HET LEZEN

Lees tot en met p.8.

- Wie zie je op de illustraties? (pluimpjes van kippen)
- Wat denk je dat er is gebeurd?

Lees tot en met p.11.

- Wat wil dit zeggen: “Het hilde zich een plek in haar warme moederhart”?
- Wat zou de schrijver bedoelen met: “Maar toch volgde ze haar kloekenhart”?
- Ken jij iemand die ook zo goed voor je zorgt? Is dat je mama met haar grote moederhart, je papa met zijn grote vaderhart, je zus, broer, oma, opa, tante ...?

Lees tot en met p.16.

- Wat is er allemaal al gebeurd? (een vos viel het kippenhok aan, een klein vosje blijft achter, Vera zorgt voor Vonk alsof het haar eigen kuiken is)
- Klopt dit met de voorspellingen die we maakten? Wat denk je dat er nu gaat gebeuren?
- Welk woord past op dit moment volgens jou het best bij het verhaal?

Lees tot en met p.17.

- Wat bedoelen de kippen met: “Ze was een vossenmoeder. Ze verstopte hun grootste vijand in haar eigen nest”? Wat denk je dat er nu zal gebeuren?

Lees tot en met p.19.

- Als de ouders van Vonk rovers zijn, is Vonk dan ook een rover? Wat denk je?

Lees tot en met p.23.

- Wat zie je op de illustratie? Hoe voelen de verschillende dieren zich? Waaraan zie je dat? (De jonge kippen staan aan het hek een beetje bedremmeld te kijken, ze lijken verdrietig omdat ze hun moeder en Vonk gaan missen, Vera lijkt vastbesloten om weg te stappen, haar hoofd in de lucht, ... - alle antwoorden zijn goed)
- Wat denk je dat er nu zal gebeuren?

Lees tot en met p.37.

- Wat is er allemaal al gebeurd? (de andere kippen wilden Vonk weg, Vera besliste om mee te gaan en samen gaan ze op stap)
- Klopt dit met de voorspellingen die we deden? Wat denk je dat er nu gaat gebeuren?

→ Welk woord past op dit moment volgens jou het best bij het verhaal?

Lees en kijk tot en met p.43.

→ Wat is er allemaal gebeurd? Waarom nemen Vera en Vonk afscheid? (Vonk en een andere vos spelen samen totdat de andere vos Vera aanvalt. Vonk vindt de reis te gevaarlijk voor Vera. Hij wil haar beschermen en wil daarom dat ze teruggaat naar de boerderij.)

→ Wat vind je daarvan? Wat zou jij doen als je Vonk was? En als je Vera was?

Lees tot en met “ze wachtte langer dan ze ooit op een piepje had gewacht”.

→ Hou zouden de kippen nu denken over wat er is gebeurd?

→ Waar zou Vonk aan denken? (laat de juryleden in de huid van de kippen en in de huid van Vonk kruipen en zo mogelijke antwoorden bedenken)

Lees tot en met p.58.

→ Hou zouden Vonk, Pojke en Vera zich voelen?

3

NA HET LEZEN

MATERIAAL

- Vragenkaartjes (zie bijlage 1)
- Post-its in drie verschillende kleuren

Verhaal

Inhoud

- Neem de verhalenkaartjes met “begin – midden – einde” op. Toon de juryleden het begin-kaartje en laat hen vertellen wat er in het begin van het verhaal gebeurde. Daarna komen ook de twee andere kaartjes aan bod.
- Geef de juryleden daarna per drie andere verhalenkaartjes. Laat hen om beurt een vraag stellen aan hun groepje. Ze zoeken samen het antwoord.

Titel

- Wat vind je, nu je het hele boek hebt gelezen, van de titel van het boek? Past de titel “Roversjong” bij dit boek? Waarom wel? Waarom niet?
- Welke titel zou jij aan het boek geven?

Illustraties

Geef de juryleden post-its in verschillende kleuren. Geef hun verschillende opdrachten. Bespreek de opdrachten achteraf samen.

- Martijn van der Linden probeert in de illustraties het gevoel van de dieren weer te geven. In welke illustratie vind jij dat dit goed is gelukt? Plak hier een gele post-it.
- De illustraties zijn getekend, maar ze zien er realistisch uit. Sommige illustraties lijken wel foto's. Welke illustratie lijkt volgens jou het meest op een foto? Plak hier

een blauwe post-it. (Je kan in de nabespreking ingaan op het verschil tussen de realistische illustraties en het onrealistische verhaal, en hoe de illustraties de lezer beïnvloeden.)

- De illustrator tekent met veel details: kijk bijvoorbeeld naar het onkruid tussen de stoeptegels of de gele strepen op de boordstenen, de rioolroosters, de schaduwen, de vacht van Vonk... op pagina 30 en 31. Waar zie jij veel details? Kleef daar een groene post-it.

Evaluatie

Leg de juryleden de volgende situatie voor en laat hen die spelen:

- Je juf of meester weet dat jij meedoet met de Leesjury. Je leerkracht vraagt of jij een boek kent om voor te lezen in de klas. Zou jij dit boek aanraden? Vertel wat je sterk vindt aan dit boek en wat je minder sterk vindt.

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Gekleurd papier, friscostokjes
- A3-papier, verf, kleurpotloden, stiften...
- Gekleurd A3-papier als achtergrond, krantenpapier, schaar, lijm, stiften, ...

Mogelijkheid 1: het verhaal naspelen

De juryleden vouwen een vos en een kip of meerdere kippen. Bevestig een friscostokje aan de dieren en laat de juryleden het verhaal of stukken uit het verhaal naspelen. Op het internet vind je heel wat mogelijkheden om de dieren te vouwen: zie bv.

www.eieiei.nl/vouw-een-kip-van-origami-in-5-minuten/ en www.leukmetkids.nl/vos-knutselen-en-tekenen-leuke-ideeen/

Mogelijkheid 2: een nieuwe achterflap maken

De juryleden bekijken de achterflap.

- Komt deze scène in het begin, midden of einde van het boek voor? (begin)
- Waarom zou de illustrator deze tekening op de achterflap hebben gezet? Zou jij dat ook zo doen? Waarom wel? Waarom niet?

De juryleden tekenen of schilderen een eigen achterflap. Kiezen ze een scène uit het begin, midden of einde van het verhaal? Laat hen beargumenteren waarom ze hiervoor kiezen. Tekenen ze ook dieren? Hoe proberen zij in hun tekening het gevoel van de dieren weer te geven? Laat hen hierover vertellen.

4

VERDER LEZEN

- Vosje / Edward van de Vendel en Marije Tolman (ill.) (Querido, 2018)
www.boekenzoeker.be/vosje
- Het onvergetelijke verhaal van Reinaert de vos: een hervertelling op rijm / Maria van Donkelaar, Martine Vvan Rooijen en Wendy Panders (ill.) (Gottmer, 2024)
www.boekenzoeker.be/het-onvergetelijke-verhaal-van-reinaert-de-vos-een-hervertelling-op-rijm
- Ludas en Bontje / Jan Paul Schutten, Sanne Te Loo (ill.) (Gottmer, 2024)
www.boekenzoeker.be/ludas-en-bontje

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Geertje Bluekens, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

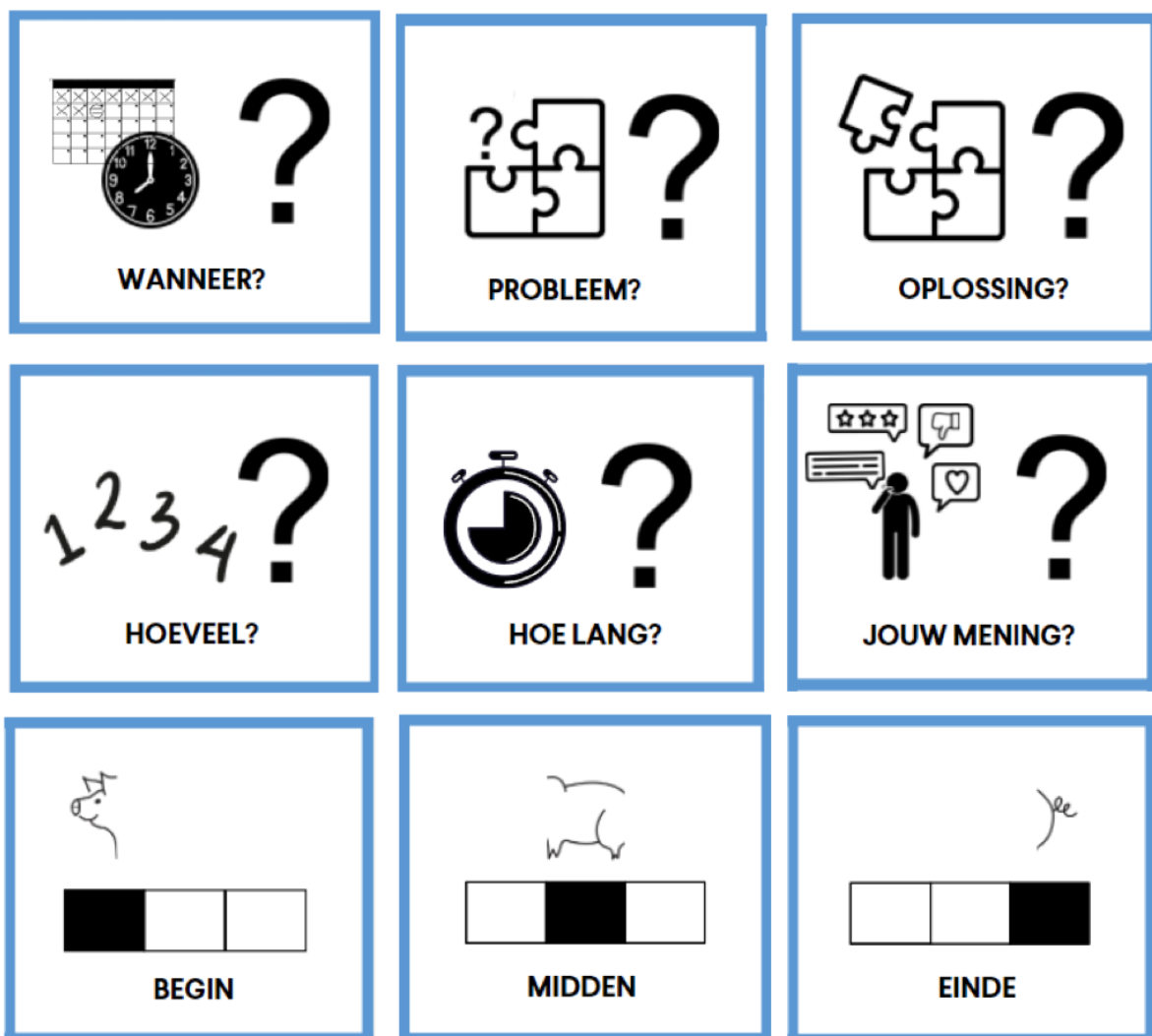
BIJLAGE 1

Vragenkaartjes

De basisvragenkaartjes met de eenvoudigste vragen op vlak van verhaalbegrip:

Enkele uitbreidingskaartjes op vlak van verhaalbegrip:

Bron: Educatieve handleiding Jeugdboekenmaand (Iedereen Leest)